

Què votaran els 'indepes' d'esquerres en les eleccions espanyoles?

Un dels grans temes de la campanya electoral del 26-J a Catalunya està sent la pugna pel votant sobiranista per part d'ERC, de CDC i d'En Comú Podem. CRÍTIC s'ha submergit en les dades del Baròmetre del Centre d'Estudis d'Opinió (CEO) per extreure'n algunes conclusions més enllà d'impressions personals i d'apriorismes... Fins a quin punt el votant d'En Comú Podem simpatitza amb la independència? Hi pot haver fugues de votants d'ERC i de Convergència cap als Comuns? Què faran els electors de la CUP davant d'uns nous comicis en què no es presenta la formació de l'esquerra independentista?

Text: Roger Palà. Exploració de dades: Roberto Pannico

Un dels grans temes de la campanya electoral del 26-J a Catalunya està sent la pugna pel votant sobiranista per part d'ERC, de CDC i d'En Comú Podem. Els partits independentistes han carregat contra els Comuns per la seva defensa del "referèndum acordat amb l'Estat", una aposta que, segons diuen, és "impossible". En Comú Podem, sense oblidar el flanc social, ha apostat per presentar-se com una opció vàlida per a l'electorat sobiranista, fent una defensa clara del referèndum i mostrant la complicitat en aquest camp amb Units Podem.

Tanmateix, més enllà d'impressions personals i d'apriorismes... què ens diuen les dades de tot plegat? **Fins a quin punt el votant d'En Comú Podem simpatitza amb la independència?** Hi pot haver fugues de votants d'ERC i de Convergència cap als Comuns? Què faran els electors de la CUP davant d'uns nous comicis on no s'hi presenta la formació de l'esquerra independentista?

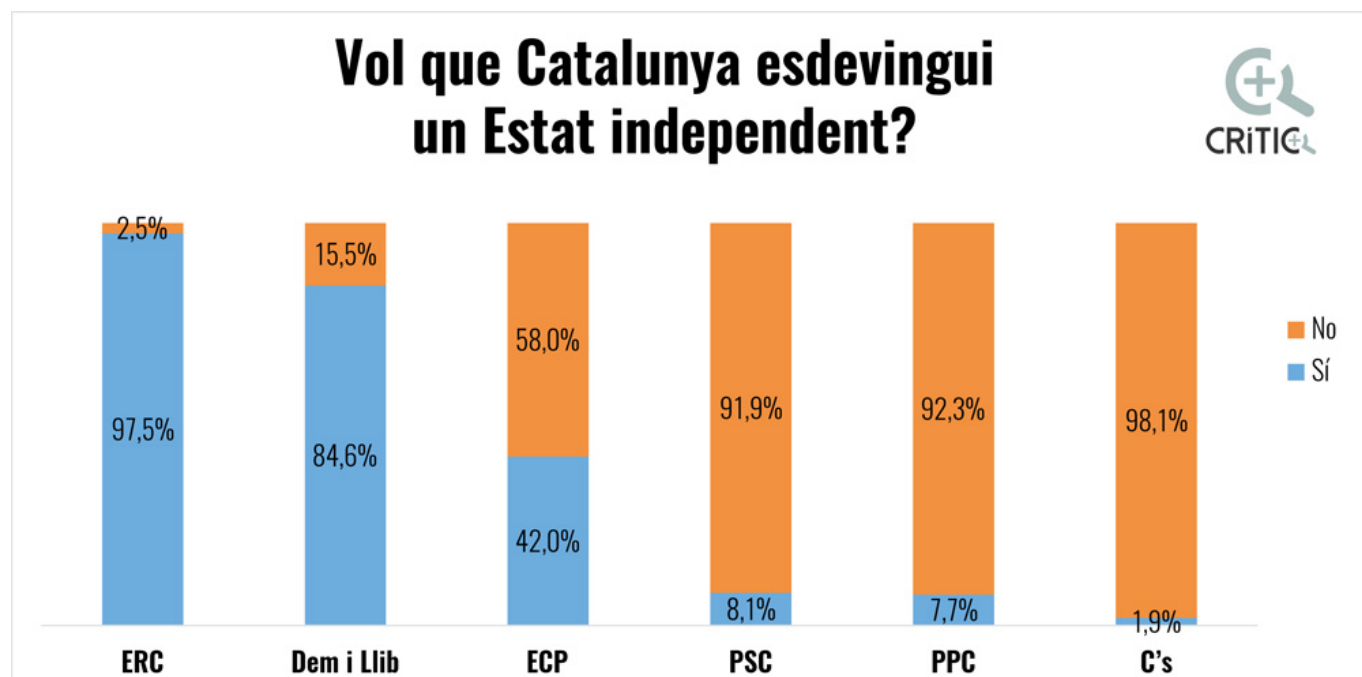
Amb la col·laboració de **Roberto Pannico**, doctorand del Departament de Ciència Política de la UAB, CRÍTIC s'ha submergit en les dades del [darrer Baròmetre del Centre d'Estudis d'Opinió \(CEO\)](#) per extreure algunes conclusions significatives. Com sempre, cal tenir en compte que no es tracta de determinacions rotundes. El Baròmetre va fer-se públic al mes de març, i les fallides negociacions per formar Govern a Espanya i l'actual campanya electoral poden haver modificat les coses. A més, en el cas de Convergència, l'enquesta encara pregunta per la marca de Democràcia i Llibertat, que no es presentarà als pròxims comicis. Tanmateix, les dades ens indiquen tendències que caldria tenir en compte per analitzar què pot passar el 26-J.

La base social dels Comuns inclou un 42% d'indepes'

Tenim la imatge d'En Comú Podem com un partit fort a l'àrea metropolitana, amb una base social no excessivament catalanista i refractària a la independència. Tanmateix, aquesta percepció podria distar una mica de la realitat. **Un 53,5% dels votants d'En Comú Podem, quan se'ls pregunta pel seu model preferit d'Estat, afirmen que voldrien que Catalunya fos un Estat dins d'una Espanya federal.** Són, de fet, l'únic partit on el federalisme és majoritari. Fins i tot en el cas del

PSC, els partidaris de l'autonomia (46%) s'imposen a la tradicional visió federal del partit (40%). I no cal dir que, en el cas de CDC i d'ERC, els partidaris de la independència són majoritaris.

Què passa, però, quan el votant dels 'Comuns' s'enfronta al dilema d'un referèndum a "caixa o faixa"? Doncs que hi guanya el 'no', però la proporció està bastant més equilibrada del que es podria desprendre de determinades construccions mediàtiques: com ja avançàvem [en aquest article](#) sobre els dilemes dels Comuns, **un 42% dels votants d'En Comú Podem diria que 'sí' a l'Estat català i un 58% que 'no'**. En aquest sentit, podríem dir que En Comú Podem és l'únic partit "mixt": l'electorat de la resta de formacions s'inclina molt clarament cap al 'sí' o cap al 'no' depenent del cas. En el cas de Ciutadans, del PP o del PSC, el 'no' guanya amb més d'un 90%. I a ERC i a CDC, el 'sí' a la independència s'imposa de forma rotunda.

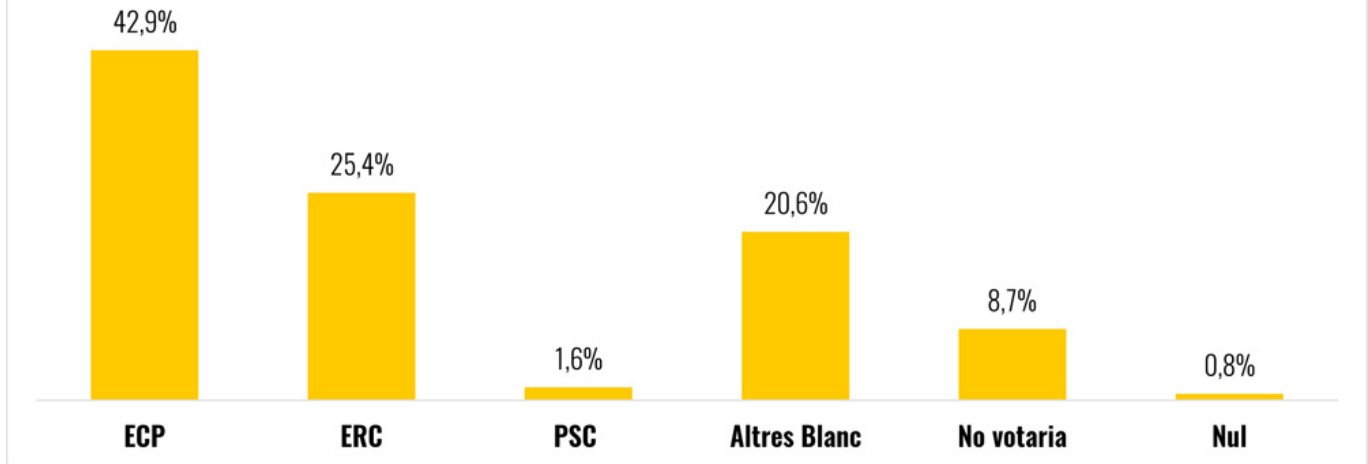

La dada és significativa en dos sentits diferents. D'una banda, els 'indepes' haurien de ser conscients que En Comú Podem té una capacitat important per atraure vot sobiranista, i que l'estratègia del pim-pam-pum seguida per alguns pot acabar tenint efectes no desitjats. De l'altra, els Comuns haurien de ser conscients del fet que una part molt significativa de la seva base social és partidària del 'sí', i que qualsevol renúncia o rebaixa d'expectatives en la qüestió del referèndum en el marc d'unes hipotètiques negociacions amb el PSOE pot sortir molt cara.

Els votants de la CUP prefereixen En Comú Podem a ERC

Un dels grans enigmes de les eleccions espanyoles del 26-J és a qui faran confiança els electors de la CUP. La formació de l'esquerra independentista, igual que va fer el 20-D, no es presenta a les eleccions. Tot i que en aquests comicis no s'hi ha pronunciat oficialment, el 20-D [va demanar](#) explícitament l'abstenció activa. Però aquesta opció, segons les dades del CEO, serà minoritària entre els seus votants: només un 8,7% dels qui van triar la papereta de la CUP el 27-S diuen ara que tenen clar que no votaran. I si preguntem per les diferents opcions electorals, una cosa sembla clara: **el votant cupaire prefereix En Comú Podem a ERC.**

Les intencions de vot al Congrés entre els votants de la CUP

Segons les dades del CEO, **un 42,8% dels qui van votar la CUP el 27-S diuen ara que apostaran per la candidatura que encapçala Xavier Domènech**. Són menys, en canvi, els qui diuen que votaran ERC: un 25,4%. Sembla confirmar-se el que explicava el polític **Jordi Muñoz en aquest article**: es pot consolidar un nou fenomen de vot dual entre els partits independentistes i Podem. De la mateixa manera que fa alguns anys hi havia votants catalanistes que en les eleccions espanyoles apostaven pel PSOE com a “mal menor”, ara hi podria haver un gruix de votants ‘indepes’ d’esquerres que apostessin per la CUP o per ERC en les catalanes i, en canvi, triessin la papereta de Podem en les espanyoles.

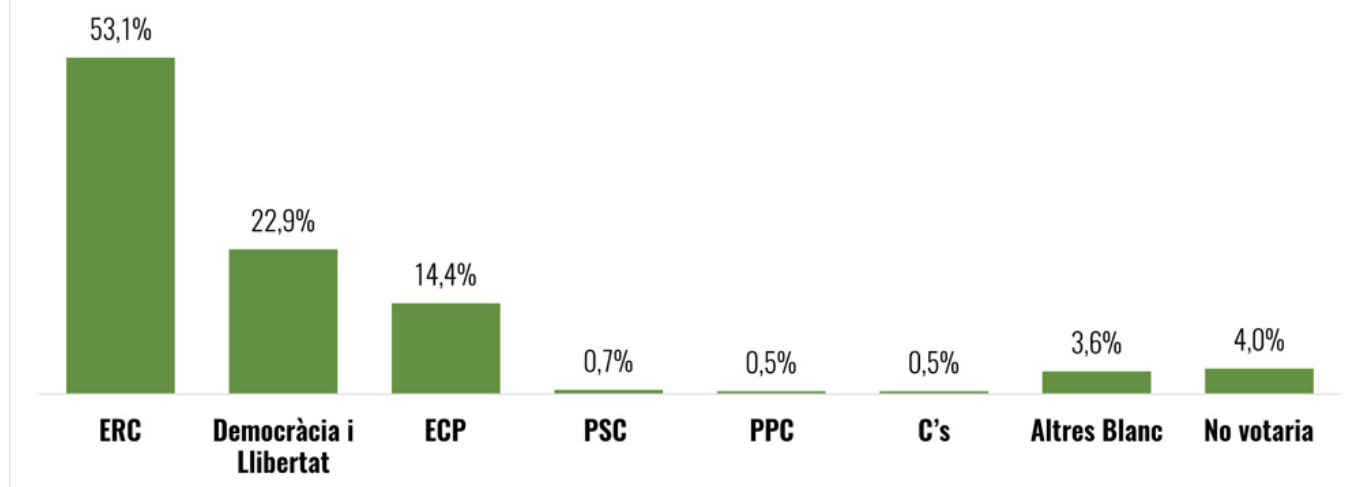
Cal dir que també hi ha una part molt significativa de cupaires que diuen que votaran altres opcions o votaran en blanc: un 20,6%. **Un símptoma més que hi ha una gran part de votants de la CUP que se senten orfes del tot en aquestes eleccions.**

Es pot ser ‘juntaire’ i ‘podemita’ a la vegada? Sembla que sí!

Junts pel Sí va ser una coalició excepcional per a un moment excepcional. Però... **què faran els seus votants ara que ERC i CDC es presenten pel seu compte?** Segons les dades del CEO, més de la meitat de votants de Junts pel Sí del 27-S ara apostaran per ERC: un 53,1%. Paradoxalment, Convergència, el partit que encapçalava la coalició, que ostenta en aquests moments la presidència i un 60% dels diputats i càrrecs de Govern, només rebrà en aquestes eleccions el suport d’un 22,8% de votants de Junts pel Sí.

Una de les dades més significatives, però, és que no solament els cupaires se senten atrets per En Comú Podem. **A risc de generar algun infart, podem dir que també hi ha una fuga important de votants ‘juntaires’ cap a l’univers ‘podemita’**: segons el CEO, un 14,3% dels votants de Junts pel Sí el 27-S ara votarien Xavier Domènech. En xifres absolutes, estaríem parlant d’uns gens menyspreables 226.000 vots. Si suméssim aquests sufragis als que hipotèticament podrien xuclar de la CUP, els Comuns estarien en condició de rebre el suport d’uns 368.000 votants que el 27-S van decantar-se per opcions netament independentistes.

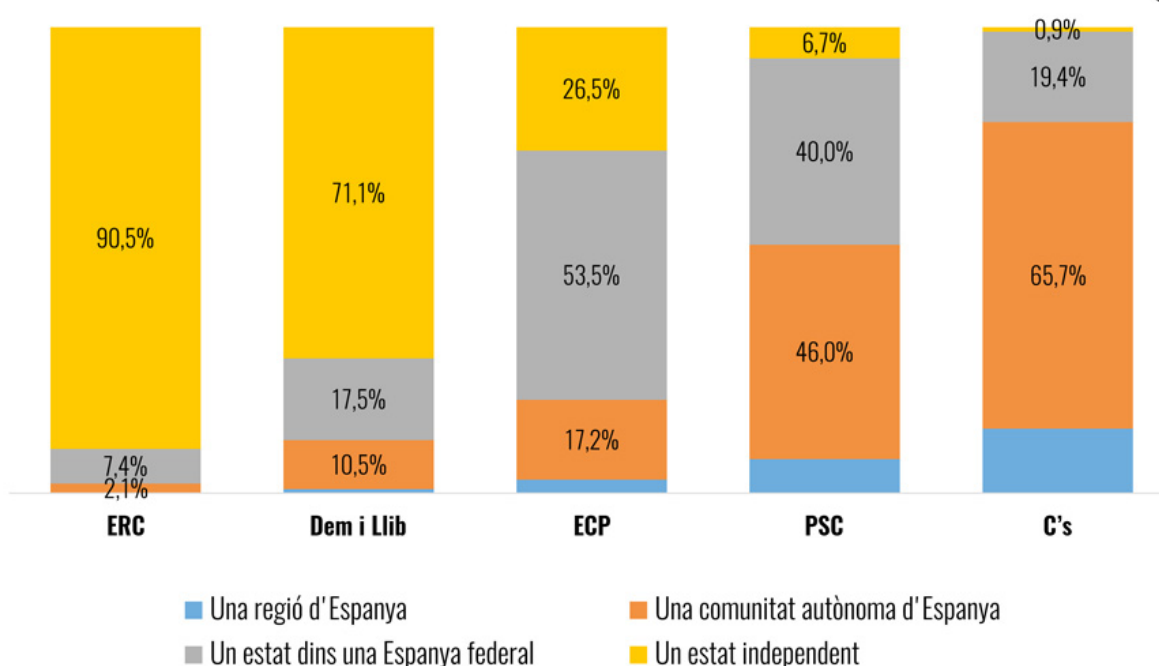
Les intencions de vot al Congrés entre els votants de Junts pel Sí

El discret encant federalista de Convergència

Durant els darrers anys, els partidaris de la independència han anat guanyant suports entre ERC i CDC fins a esdevenir pràcticament hegemònics entre la massa social d'ambdós partits. Però, tanmateix, **Convergència segueix conservant un discret encant per als federalistes**. En el marc d'un referèndum de pregunta binària, el 'sí' s'imposa d'una forma clara entre els qui diuen que votaran la candidatura de Francesc Homs al Congrés (84,5%). Tanmateix, a ERC aquesta proporció és molt més rotunda (97,5%). I, si mirem l'opció preferida de relació amb Espanya dels votants convergents, veurem que la independència és majoritària (un 71% prefereixen l'Estat català per sobre de qualsevol altra opció), però que també hi ha una part significativa de federalistes (17,5%) i fins i tot un 10,5% de partidaris de l'autonomia dins d'Espanya (una proporció que en el si dels votants d'ERC és un imperceptible 2,1%).

Catalunya hauria de ser...

Aquest discret encant federalista de CDC pot haver estat un dels motius que hagin dut els estrategs convergents a radicalitzar el seu discurs contra la CUP, a desacreditar la idea del referèndum unilateral o fins i tot a criticar l'ANC. Convergència es creuria en condició de competir per captar els exvotants orfes d'Unió i fins i tot alguns dels federalistes de Ciutadans: una part prou significativa dels votants de C's (19,4%) diuen ser partidaris de l'Estat federal. El partit taronja ho sap, i d'aquí ve l'apelació d'**Inés Arrimadas** aquest cap de setmana [demanant el vot "als convergents de tota la vida"](#).